

Liikmesriikide võimalus piirata või keelata oma territooriumil GMode kasvatamist ***I

Euroopa Parlamendi 5. juuli 2011. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse direktiivi 2001/18/EÜ seoses liikmesriikide võimalusega piirata või keelata oma territooriumil GMode kasvatamist (KOM(2010)0375 – C7-0178/2010 – 2010/0208(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2010)0375);
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas Euroopa Parlamendile ettepaneku (C7-0178/2010);
  - võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta;
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3 ja artikli 192 lõiget 1;
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 9. detsembri 2010. aasta arvamust¹;
  - võttes arvesse Regioonide Komitee 28. jaanuari 2011. aasta arvamust²;
  - võttes arvesse kodukorra artikleid 55 ja 37;
  - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni raportit ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamust (A7-0170/2011),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või sellele muu tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

---

¹ ELT C 54, 19.2.2011, lk 51.

² ELT C 104, 2.4.2011, lk 62.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 5. juulil 2011. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2011, millega muudetakse direktiivi 2001/18/EÜ seoses liikmesriikidega võimalusega piirata või keelata oma territooriumil GMOde kasvatamist

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle *artikli 192 lõiget 1* ~~artiklit 114~~,
[ME 1]

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,¹

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,²

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt³

---

¹ ELT C 54, 19.2.2011, lk 51.

² ELT C 104, 2.4.2011, lk 62.

³ Euroopa Parlamendi 5. juuli 2011. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiivis 2001/18/EÜ (geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta)¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määruses (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta)² on sätestatud geneetiliselt muundatud organismidele (GMO) lubade andmise terviklik õiguslik raamistik, mida kohaldatakse GMODE suhtes, mis on ette nähtud kasvatamiseks kogu liidu piires seemnete ja muu taimede paljundusmaterjali kujul (edaspidi „kasvatamiseks ettenähtud GMOD“).
- (2) Kõnealuste õigusaktide kohaselt peavad kasvatamiseks ettenähtud GMOD läbima individuaalse riskihindamise enne, kui antakse luba nende liidu turule viimiseks, ***võttes vastavalt direktiivi 2001/18/EÜ II lisale arvesse GMODE otsust ja kaudset, kohest ja viitmõju ning kumulatiivset pikaajalist mõju inimeste tervisele ja keskkonnale.*** Kõnealuse lubade andmise korra eesmärk on tagada inimeste elu ja tervise, loomade tervise ja heaolu ning keskkonna ja tarbijate huvide kõrgetasemeline kaitse, tagades samal ajal siseturu tõhusa toimimise. ***Tervise- ja keskkonnakaitse ühtlaselt kõrge tase tuleks saavutada ja tagada kogu liidu territooriumil. [ME 2]***

---

¹ EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1.

² ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

- (2a) *Komisjon ja liikmesriigid peaksid esmajärjekorras tagama keskkonna nõukogu 4. detsembril 2008. aastal vastu võetud järelduste rakendamise, täpsemalt direktiivi 2001/18/EÜ II lisas GMOde keskkonnariski hindamisele kehtestatud nõuete õige kohaldamise. Eelkõige tuleks põhjalikult hinnata geneetiliselt muundatud kultuuride pikaajalist mõju keskkonnale ning nende võimalikku mõju mittesihthorganismidele; nõuetekohaselt tuleks arvesse võtta vastuvõtva keskkonna ja geograafilise piirkonna omadusi, kus geneetiliselt muundatud kultuure kasvatada võib; samuti tuleks hinnata võimalikku keskkonnamõju, mida põhjustavad geneetiliselt muundatud herbitsiidikindlatest kultuuridest tingitud muutused herbitsiidide kasutamises. Nimelt peaks komisjon tagama läbivaadatud suuniste vastuvõtmise GMOdest tingitud ohtude hindamiseks. Need suunised ei tohiks põhineda ainult sisulise samaväärsuse põhimõttel või võrdleva ohutushindamise mõistel ning peaksid võimaldama pikaajalise otsese ja kaudse mõju ning teadusliku ebakindluse selget määratlemist. Euroopa Toiduohutusamet ja liikmesriigid peaksid püüdlema kõiki teadusharusid, sh keskkonnaküsimustega seotud valdkondi esindava ulatusliku teadusorganisatsioonide võrgustiku loomise poole ning tegema koostööd teaduslike arvamuste võimalike lahknemiste varakult avastamise nimel, et lahendada või selgitada vaidlusaluseid teadusküsimusi. Komisjon ja liikmesriigid peaksid tagama vajalike vahendite eraldamise GMOde tahtlikust keskkonda viimisest või turuleviimisest tulenevate võimalike ohtude sõltumatuks uurimiseks ning hoolitsema selle eest, et intellektuaalomandi õiguste tagamine ei takistaks sõltumatute uurijate ligipääsu kõikidele asjakohastele materjalidele. [ME 44]*
- (2b) *Käesoleva määruse raamistikus ja määruse rakendamisel tuleb võtta arvesse ettevaatuspõhimõtet. [ME 46]*

- (3) Lisaks turuleviimise lubadele peavad geneetiliselt muundatud sordid olema vastavuses liidu õigusaktidega seemnete ja paljundusmaterjali turustamise kohta, nagu on sätestatud nõukogu 14. juuni 1966. aasta direktiivis 66/401/EMÜ söödakultuuride seemne turustamise kohta,¹ nõukogu 14. juuni 1966. aasta direktiivis 66/402/EMÜ teraviljaseemne turustamise kohta,² nõukogu 9. aprilli 1968. aasta direktiivis 68/193/EMÜ viinamarjade vegetatiivse paljundusmaterjali turustamise kohta,³ nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiivis 98/56/EÜ dekoratiivtaimede paljundusmaterjali turustamise kohta,⁴ nõukogu 22. detsembri 1999. aasta direktiivis 1999/105/EÜ metsapaljundusmaterjali turustamise kohta,⁵ nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiivis 2002/53/EÜ, ühise põllumajandustaimesortide kataloogi kohta,⁶ nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiivis 2002/54/EÜ peediseemne turustamise kohta,⁷ nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiivis 2002/55/EÜ köögiviljaseemne turustamise kohta,⁸ nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiivis 2002/56/EÜ seemnekartuli turustamise kohta,⁹ nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiivis 2002/57/EÜ õli- ja kiudtaimede seemne turustamise kohta¹⁰ ja nõukogu 29. septembri 2008. aasta direktiivis 2008/90/EÜ puuviljade tootmiseks ettenähtud viljapuude paljundusmaterjali ja viljapuude turustamise kohta¹¹. Direktiivid 2002/53/EÜ ja 2002/55/EÜ sisaldavad sätteid, mis lubavad liikmesriikidel teatavatel täpselt määratletud tingimustel keelata mingi sordi kasutamine oma territooriumil või osal sellest või sätestada asjakohased tingimused sordi kasvatamiseks.

---

¹ EÜT 125, 11.7.1966, lk 2298.

² EÜT 125, 11.7.1966, lk 2309.

³ EÜT L 93, 17.4.1968, lk 15.

⁴ EÜT L 226, 13.8.1998, lk 16.

⁵ EÜT L 11, 15.1.2000, lk 17.

⁶ EÜT L 193, 20.7.2002, lk 1.

⁷ EÜT L 193, 20.7.2002, lk 12.

⁸ EÜT L 193, 20.7.2002, lk 33.

⁹ EÜT L 193, 20.7.2002, lk 60.

¹⁰ EÜT L 193, 20.7.2002, lk 74.

¹¹ ELT L 267, 8.10.2008, lk 8.

- (4) Kui on saadud liidu GMODE õigusraamistiku kohane luba GMO kasvatamiseks ning see vastab – sordi puhul, mida kavatsetakse turule viia – liidu õigusaktidele seemnete ja paljundusmaterjali turustamise kohta, siis ei ole liikmesriikidel õigust keelata, piirata või takistada selle vaba ringlust oma territooriumil, välja arvatud tingimustel, mis on määratletud liidu õigusaktides.
- (4a) *Võttes arvesse teaduslike tõendite tähtsust otsuste tegemisel GMODE keelamise või neile lubade andmise kohta, peaksid Euroopa Toiduohutusamet ja liikmesriigid koguma ja igal aastal avaldama uurimistulemused, mis käsitlevad üksikjuhtumite kaupa GMODE juhusliku esinemise või GMODEga saastumise ohtu või tõendeid selle kohta või ohtu keskkonnale või inimeste tervisele. Kuna ekspertidega konsulteerimine on kulukas, peaksid liikmesriigid edendama koostööd teadusasutuste ja riiklike akadeemiate vahel. [ME 4]***
- (5) Kogemused on näidanud, et GMODE kasvatamine on küsimus, millega põhjalikumalt tegelevad liikmesriigid, kas tsentraalsel või piirkondlikul ja kohalikul tasandil. ~~Erinevalt GMODE impordi ja turuleviimisega seotud küsimustest, mis küsimused peaksid siseturu kaitsmise eesmärgil olema jätkuvalt reguleeritud liidu tasandil. peetakse GMODE kasvatamist~~ ***kasvatamiseks võib teatud juhtudel vaja minna suuremat paindlikkust, sest see on väga tugeva kohaliku/piirkondliku kohaliku, piirkondliku ja/või territoriaalse mõõtmega teemaks teema ning erilise tähtsusega teema liikmesriikide enesemääramise jaoks. Selline paindlikkus ei tohiks aga negatiivselt mõjuda liidu lubade andmise ühtsele menetlusele. Samas ei pruugi ühtlustatud keskkonna- ja terviseriskide hindamine käsitleda kõiki võimalikke GMODE kasvatamise mõjusid eri piirkondades ja kohalikes ökosüsteemides. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 2 lõike 2 kohaselt peaks seega liikmesriikidel olema õigus võtta vastu eeskirju siduvaid õigusakte GMODE kasvatamise kohta oma territooriumil, kui on saadud luba GMO liidu turule viimiseks. [ME 5]***

- (6) Selle taustal ning kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega tundub asjakohane anda liikmesriikidele rohkem ~~vabadust~~ **paindlikkust** otsustamiseks, kas nad soovivad oma territooriumil geneetiliselt muundatud kultuure kasvatada või mitte, ilma et muudetaks liidu GModele lubade andmise süsteemi ning eraldiseisvana meetmetest, mida liikmesriigid ~~võivad võtta~~ **on kohustatud võtma** direktiivi 2001/18/EÜ artikli 26a kohaldamiseks, et vältida GMode tahtmatut sattumist muudesse toodetesse **oma territooriumil ja naaberliikmesriikide piirialadel**. [ME 6]
- (7) Liikmesriikidel peaks seepärast olema õigus võtta **iga üksikjuhtumi korral** meetmeid, mis piiravad või keelavad ~~kõikide või mõnede GMode~~ **või GMode rühmade või kõikide GMode** kasvatamist kogu oma territooriumil või osal sellest, ning muuta vajadusel neid meetmeid kõikides asjaomasele GMode loa andmise, loa uuendamise või turult kõrvaldamise menetluse etappides. ~~See peaks kehtima~~ **Kasvatamine on tihedalt seotud maakasutuse ning loomastiku ja taimestiku kaitsega – valdkondadega, milles liikmesriikidel säilivad olulised pädevused. Liikmesriikidel peaks olema võimalik võtta selliseid meetmeid** ka kõikide geneetiliselt muundatud seemnete ja taimede paljundusmaterjali sortide korral, mis on turule viidud seemnete ja taimede paljundusmaterjali turustamist käsitlevate õigusaktide kohaselt, eelkõige kooskõlas direktiividega 2002/53/EÜ ja 2002/55/EÜ. Sellised meetmed peaksid käsitlema üksnes GMode kasvatamist ning mitte geneetiliselt muundatud seemnete ja taimede paljundusmaterjali ega ka nendest või nende saagist saadavate toodete vaba ringlust ja importi. ~~Samuti ei tohiks meetmed mõjutada geneetiliselt muundamata seemnete ja taimede paljundusmaterjali, millest leitakse ELis lubatud GMode juhuslikke või tehniliselt vältimatuid jälgi. Nende meetmete puhul tuleks kõigile asjaomastele tootjatele, sealhulgas kasvatajatele, anda piisavalt aega kohanemiseks.~~ [ME 7]

- (8) GMODEle lubade andmise õigusraamistiku kohaselt ei saa liikmesriik kõrvale kalduda liidu tasandil valitud inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse tasemest ning seda põhimõtet tuleb jätkuvalt kohaldada. Siiski võivad liikmesriigid võtta meetmeid, mis piiravad või keelavad ~~kõikide või teatavate GMODE või~~ ***GMODE rühmade või kõikide GMODE*** kasvatamist kogu oma territooriumil või osal sellest, ~~muudel~~ avaliku huviga seotud põhjustel ~~kui need, mida on nimetatud ELi ühtlustatud eeskirjades, kus sätestatakse menetlused, mis võtaks arvesse ohtusid, mida GMODE kasvatamine võib põhjustada tervisele ja keskkonnale.~~ ***Need meetmed võivad põhineda põhjendustel, mis on seotud keskkonna- või muude õiguspäraste teguritega, nagu sotsiaalmajanduslikud mõjud, mis võivad tuleneda GMODE tahtlikust keskkonda viimisest või turuleviimisest, juhul kui neid tegureid ei ole käsitletud direktiivi 2001/18/EÜ C osas sätestatud ühtlustatud korra raames või juhul, kui valitseb jätkuv teaduslik ebakindlus. Neid meetmeid tuleks nõuetekohaselt põhjendada teaduslikel alustel või põhjendustel, mis on seotud riskijuhtimise või muude õiguspäraste teguritega, mis võivad tuleneda GMODE tahtlikust keskkonda viimisest või turuleviimisest.*** Lisaks peaksid need meetmed olema ***proportsionaalsed ja*** kooskõlas aluslepingutega, eelkõige seoses mittediskrimineerimise põhimõttega oma- ja imporditud toodete vahel ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitega 34 ja 36; ~~samuti ELi rahvusvaheliste kohustustega, eriti Maailma Kaubandusorganisatsiooni kontekstis.~~ **[ME-d 8 ja 40]**
- (8a) ***Kui liikmesriik on piiranud või keelanud GMODE kasvatamise, ei tohiks see teistel liikmesriikidel takistada ega piirata loa saanud GMODE kasutamist, tingimusel et võetakse tõhusaid meetmeid piiriülese saastumise vältimiseks.*** **[ME 9]**

(8b) *Liikmesriikidel peaks olema lubatud tugineda GMODE kasvatamist piiravate või keelavate meetmete puhul nõuetekohastele põhjendustele seoses GMODE tahtlikust keskkonda viimisest või turuleviimisest tingitud kohaliku või piirkondliku keskkonnamõjuga, mis lisandub keskkonnamõjule, mida uuriti direktiivi 2001/18/EÜ C osa alusel läbiviidud keskkonnamõju teadusliku hindamise käigus, või riskiohjamise põhjendustele. Nendeks põhjendusteks võivad olla umbrohu ja kahjurite pestitsiidiresistentsuse tekke vältimine, geneetiliselt muundatud sordi invasiivsus või püsivus või ristumise võimalus kohalike kultuur- või looduslike taimedega, GMODE kasvatamisega seotud põllumajandustavade muutustest tingitud kohalikule keskkonnale avalduva kahjuliku mõju vältimine, selliste põllumajandustavade säilitamine ja arendamine, mis võimaldavad tootmist ühitada paremini ökosüsteemide jätkusuutlikkusega, kohaliku bioloogilise mitmekesisuse, sealhulgas teatavate elupaikade ja ökosüsteemide või teatavate looduslike või maastiku eripärade säilitamine ning andmete puudumine või ebapiisavus GMODE leviku võimalike kahjulike mõjude kohta liikmesriigi keskkonnale (sh bioloogilisele mitmekesisusele) kohalikul või piirkondlikul tasandil. Liikmesriikidel peaks olema lubatud tugineda selliste meetmete puhul ka põhjendustele, mis on seotud sotsiaalmajanduslike mõjudega. Nendeks põhjendusteks võivad olla samaaegse viljelemise meetmete teostamatus või kulukus või samaaegse viljelemise meetmete rakendamise võimatus geograafiliste eritingimuste tõttu (nt väikesaared, mägipiirkonnad), vajadus kaitsta põllumajandusliku tootmise mitmekesisust ning vajadus tagada seemnete puhtus. Liikmesriikidel peaks olema lubatud tugineda nende meetmete puhul ka muudele põhjendustele, mis võivad hõlmata maakasutust, asulaplaneerimist või muid õiguspäraseid tegureid. [ME 47]*

- (9) Subsidiaarsuse põhimõttest lähtuvalt ei ole käesoleva määruse eesmärk ühtlustada kasvatamise tingimusi liikmesriikides, vaid anda liikmesriikidele ~~vabadus~~ ***paindlikkus*** kasutada ***piirata või keelata*** GMODE ***kasvatamist*** oma territooriumil kasvatamise keelustamiseks muid põhjusi, kui teaduslik hinnang keskkonna või terviseohu kohta ***põhjendustel, mis on seotud keskkonna- või muude õiguspärase teguritega, nagu sotsiaalmajanduslikud mõjud, mis võivad tuleneda GMODE tahtlikust keskkonda viimisest või turuleviimisest, juhul kui neid tegureid ei ole käsitletud direktiivi 2001/18/EÜ C osas sätestatud ühtlustatud korra raames või juhul, kui valitseb jätkuv teaduslik ebakindlus.*** Üht Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivi 98/34/EÜ (millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord)¹ eesmärki, milleks on võimaldada komisjonil kaaluda siduvate õigusaktide vastuvõtmist liidu tasandil, ei täidetak, kui teavitatakse süstemaatiliselt liikmesriikide kõnealuse direktiivi kohaselt võetud meetmetest. Kuna liikmesriigid ei või käesoleva määruse alusel võtta meetmeid, millega piiratakse või keelatakse GMODE turuleviimist, ning kuna käesolev määrus ei muuda kehtivate õigusaktide kohaselt lubatud GMODE turuleviimise tingimusi, siis ei tundu direktiivis 98/34/EÜ sätestatud teatamise kord komisjonile teabe edastamiseks kõige kohasema kanalina. Seega erandina ei peaks direktiivi 98/34/EÜ kohaldama. Et komisjon oleks meetmetest teadlik, tundub proportsionaalsem lihtsam süsteem, millega teavitatakse meetmetest enne nende võtmist. Seega tuleks meetmetest, mida liikmesriik kavatseb võtta, teatada teavitamise eesmärgil koos meetmete põhjendustega komisjonile ja teistele liikmesriikidele hiljemalt üks kuu enne nende võtmist. **[ME 10]**

---

¹ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37.

- (9a) *Liikmesriikide piirangud või keelud seoses GMODE kasvatamisega ei tohiks takistada biotehnoloogia teadusuuringuid, tingimusel et selliste uuringute läbiviimisel järgitakse kõiki vajalikke ohutusmeetmeid. [ME 11]*
- (10) Määruse (EÜ) nr 1829/2003 artikli 7 lõikes 8 ja artikli 19 lõikes 8 on sätestatud, et A ja D osas tehtud viiteid direktiivi 2001/18/EÜ C osa alusel lubatud GMODEle käsitatakse ühtlasi viidetena määruse (EÜ) nr 1829/2003 alusel lubatud GMODEle. Samamoodi peaks käesoleva määruse alusel liikmesriikide poolt võetud meetmeid kohaldama määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohaselt lubatud GMODE suhtes.
- (11) Seetõttu tuleks direktiivi 2001/18/EÜ vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1
Direktiivi 2001/18/EÜ muudatused

Direktiivi 2001/18/EÜ muudetakse järgmiselt:

1) *Artikkel 22 asendatakse järgmisega:*

„Artikkel 22

Vaba ringlus

Ilma et see piiraks artikli 23 või artikli 26b kohaldamist, ei või liikmesriigid keelata, piirata ega takistada käesoleva direktiivi nõuetele vastavate GMOde toodetena või toodete koostises turuleviimist.”

[ME 12]

2) *Artiklile 25 lisatakse järgmine lõige:*

„5a. Ilma et see piiraks intellektuaalomandi õiguste kaitset, ei piirata ega takistata juurdepääsu sellisele materjalile nagu seemnematerjal, mida on vaja GMOde tahtlikust keskkonda viimisest või turuleviimisest tulenevaid võimalikke ohte käsitlevate sõltumatute teadusuuringute läbiviimiseks.”

[ME 13]

3) *Artikli 26a lõige 1 asendatakse järgmisega:*

„1. Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid, et vältida GMOde tahtmatut sattumist muudesse toodetesse oma territooriumil ja naaberliikmesriikide piirialadel.”

[ME 14]

4) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 26b
Kasvatamine

Liikmesriigid võivad **pärast iga üksikjuhtumi eraldi uurimist** võtta meetmeid, mis piiravad või keelavad ~~kõigi või teatavate~~ käesoleva direktiivi C osa või määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohaselt lubatud **teatavate GMOde, kultuuri või iseloomuliku tunnuse alusel kindlaks määratud GMO rühmade või kõikide** GMOde kasvatamist kogu oma territooriumil või osal sellest, kaasa arvatud geneetiliselt muundatud seemnete ja taimede paljundusmaterjali sordid, mis on turule viidud seemnete ja taimede paljundusmaterjali turustamist käsitlevate liidu õigusaktide kohaselt, eeldusel, et: [ME 40]

a) need meetmed põhinevad:

i) ~~muudel nõuetekohastel põhjendustel kui kahjuliku mõju hindamine tervisele ja keskkonnale, mis tuleneb seoses~~ GMOde tahtlikust keskkonda viimisest või turuleviimisest **tingitud kohaliku või piirkondliku keskkonnamõjuga, mis lisandub keskkonnamõjule, mida uuriti käesoleva direktiivi C osa alusel läbiviidud keskkonnamõju teadusliku hindamise käigus, või riskiohjamise põhjendustel. Nendeks põhjendusteks võivad olla:**

– **umbrohu ja kahjurite pestitsiidiresistentsuse tekke vältimine;**

- *geneetiliselt muundatud sordi invasiivsus või püsivus või ristumise võimalus kohalike kultuur- või looduslike taimedega;*
- *GMOde kasvatamisega seotud põllumajandustavade muutustest tingitud kahjuliku mõju vältimine kohalikule keskkonnale;*
- *selliste põllumajandustavade säilitamine ja arendamine, mis võimaldavad ühitada paremini tootmist ökosüsteemide jätkusuutlikkusega;*
- *kohaliku bioloogilise mitmekesisuse, sealhulgas teatavate elupaikade ja ökosüsteemide või teatavate looduslike või maastiku eripära säilitamine;*
- *andmete puudumine või ebapiisavus GMOde leviku võimalike kahjulike mõjude kohta liikmesriigi keskkonnale (sh bioloogilisele mitmekesisusele) kohalikul või piirkondlikul tasandil;*

ii) *sotsiaalmajanduslike mõjudega seotud põhjendustel. Nendeks põhjendusteks võivad olla:*

- *samaaegse viljelemise meetmete teostamatus või kulukus või samaaegse viljelemise meetmete rakendamise võimatus geograafiliste eritingimuste tõttu (nt väikesaared, mägiümbirkonnad);*
- *vajadus kaitsta põllumajandusliku tootmise mitmekesisust;*
- *vajadus tagada seemnete puhtus; või*

- iii) *muudel põhjendustel, mis võivad hõlmata maakasutust, asulaplaneerimist või muid õiguspäraseid tegureid; [ME 41]*
- aa) *juhul kui need meetmed käsitlevad geneetiliselt muundatud kultuure, millele on liidu tasandil juba luba antud, tagavad liikmesriigid, et põllumajandustootjatel, kes asjaomaseid kultuure õigusaktidega kooskõlas kasvasid, on piisavalt aega käimasoleva vegetatsiooniperioodi lõpetamiseks; [ME 17]*
- ab) *nende meetmete võtmisele eelneb alternatiive arvestav sõltumatu tasuvusanalüüs; [ME 42]*
- ac) *neid meetmeid on eelnevalt vähemalt 30 päeva jooksul üldsusega konsulteeritud; [ME 19]* ning
- b) *need meetmed on kooskõlas aluslepingutega, eelkõige proportsionaalsuse põhimõttega. [ME 20]*

Liikmesriikides asuvad piirkonnad võivad samadel tingimustel samuti võtta vastu meetmeid, mis piiravad või keelavad GMOde kasvatamist nende territooriumil. [ME 51]

Liikmesriigid teevad kõik sellised meetmed kõigile asjaomastele tootjatele, sealhulgas taimekasvatajatele, avalikult teatavaks vähemalt kuus kuud enne kasvuperioodi algust. Juhul kui asjaomase GMO kasvatamiseks on luba antud vähem kui kuus kuud enne kasvuperioodi algust, teevad liikmesriigid need meetmed avalikult teatavaks vahetult pärast meetmete vastuvõtmist. [ME 43]

Liikmesriigid võtavad need meetmed vastu kuni viieks aastaks ja vaatavad need läbi, kui GMO luba uuendatakse. [ME 22]

Erandina direktiivist 98/34/EÜ tuleks põhjendatud meetmetest, mida liikmesriik kavatses käesoleva artikli alusel võtta, teatada teavitamise eesmärgil komisjonile ja teistele liikmesriikidele hiljemalt üks kuu enne nende võtmist.”

[ME 23]

5) ***Lisatakse järgmine artikkel:***

„Artikkel 26c

Vastutusnõuded

Liikmesriigid kehtestavad näiteks kindlustuse kaudu üldise finantsvastutuse ja -tagatiste kohustusliku süsteemi, mida kohaldatakse kõigi ettevõtjate suhtes ja millega tagatakse, et saastaja maksab tahtmatu mõju või kahju eest, mida GMODE tahtlik keskkonda viimine või turuleviimine võib põhjustada.”

[ME 24]

Artikkel 2
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub [...] **kahekümnendal** päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*. [ME 26]

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja